

---

**Bitumen in bitumenska veziva – Specifikacije za cestogradbene bitumne**  
(EN 12591:1999, spremenjen)

Bitumen and bituminous binders – Specifications for paving grade bitumens

Bitumen und bitumenhaltige Bindemittel – Anforderungen an  
Straßenbaubitumen

Bitumes et liants bitumineux – Specifications des bitumes routiers

**STANDARD PREVIEW**  
**(standards.iteh.ai)**

[SIST EN 12591:2004](#)  
[https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-  
279b53306fca/sist-en-12591-2004](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-279b53306fca/sist-en-12591-2004)

---

ICS 91.100.50; 93.080.20

Referenčna oznaka  
SIST EN 12591:2004 (sl)

Nadaljevanje na strani od II do IV in od 2 do 19

## NACIONALNI UVOD

Standard SIST EN 12591, Bitumen in bitumenska veziva – Specifikacije za cestogradbene bitumne, 2004, ima status slovenskega standarda in je istoveten evropskemu standardu EN 12591:1999, Bitumen and bituminous binders - Specifications for paving grade bitumens, 1999, ki mu je dodan nacionalni dodatek.

## NACIONALNI PREDGOVOR

Evropski standard EN 12591:1999 je pripravil tehnični odbor Evropskega komiteja za standardizacijo CEN/TC 19 Naftni proizvodi, maziva in sorodni proizvodi.

Slovensko besedilo standarda SIST EN 12591:2004 je prevod evropskega standarda EN 12591:1999, ki mu je dodan nacionalni dodatek. V primeru spora glede besedila slovenskega prevoda v tem standardu je odločilen izvirni evropski standard v angleškem jeziku. Slovensko izdajo standarda EN 12591:2004, ki vključuje še nacionalni dodatek, je pripravil tehnični odbor SIST/TC Vlaga.

## ZVEZE S STANDARDI

S privzemom tega evropskega standarda veljajo za omejeni namen referenčnih standardov vsi standardi, navedeni v izvirniku.

## PREDHODNA IZDAJA

- SIST EN 12591:2000 – Bitumen in bitumenska veziva – Specifikacije za cestogradbene bitumne

**iTeh STANDARD PREVIEW**

## OPOMBE

**(standards.iteh.ai)**

- Povsod, kjer se v besedilu standarda uporablja izraz "evropski standard, v SIST EN 12591:2004 to pomeni "slovenski standard". [SIST EN 12591:2004](#)
- Nacionalni uvod in nacionalni predgovor nista sestavni del standarda. <https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-2798333061ca/sist-en-12591-2004>
- Ta nacionalni dokument SIST EN 12591:2004 je objavljen z dovoljenjem

CEN  
Rue de Stassart, 36  
1050 Bruxelles  
Belgia

- This national document SIST EN 12591:2004 is published with the permission of

CEN  
Rue de Stassart, 36  
1050 Bruxelles  
Belgium

## NACIONALNI DODATEK

1. V dodatku A je pri točki A.1, razpredelnica A.1, treba upoštevati, da v času izdaje evropskega standarda Slovenija še ni bila polноправна članica CEN in zato še niso vključeni nacionalni klimatski parametri za Slovenijo.
2. V dodatek D se doda koda države Slovenije SI v skladu s standardom EN ISO 3166-1.
3. V dodani Nacionalni razpredelnici so označeni posebni nacionalni klimatski pogoji za obvezno uporabo v Sloveniji, za cestogradne bitumne s penetracijo od 20 x 0,1 do 330 x 0,1 mm. Nacionalni podatki so dodani v razpredelnico A.1.
4. V razpredelnicah 1, 2, A.1 in A.2 se v Sloveniji oznake tipa označujejo še z dodatno črko B pred tipom (npr. B50/70, B 70/100).

**iTeh STANDARD PREVIEW  
(standards.iteh.ai)**

[SIST EN 12591:2004](#)

[https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-  
279b53306fca/sist-en-12591-2004](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-279b53306fca/sist-en-12591-2004)

## Nacionalna razpredelnica

	Enota	Preskusna metoda	Oznaka tipa										Države, v katerih so prevzete lastnosti (d)
			20/30	30/45	35/50	40/60	50/70	70/100	100/150	160/220	250/330		
<b>Vsebnost parafinov, največ (a)</b>	% (m/m)	EN 12606-1 ali	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	AT, DK, DE, FR, GR, SI	
		EN 12606-2	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5		
<b>Dinamična viskoznost pri 60 °C, najmanj</b>	Pa.s	EN 12596	440	260	225	175	145	90	55	30	18	AT, DK, IS, NL, NO, CH, SE (e), SI	
<b>Kinematicna viskoznost pri 135 °C, najmanj</b>	mm <sup>2</sup> /s	EN 12595	530	400	370	325	295	230	175	135	100	AT, BE, DK, GB, IS, FI, NL, NO, PT, CH, SE, SI	
<b>Pretrgališče po Fraassu, največ</b>	°C	EN 12593		-5	-5	-7	-8	-10	-12	-15	-16	AT, BE, CZ, DK, ES, FI, DE, IS, IT, NO, CH, SE, SI	
<b>Odpornost proti otrjevanju (b)</b> Izbrati eno od naslednjih alternativnih možnosti:		EN 12607-1 ali EN 12607-3											
<b>1- zvišanje zmehčišča, največ</b>	°C	EN 1427	8	8	8	9	9	9	10	11	11	AT, DK, FR, DE, IS, NO, PT, SE	
<b>2- zvišanje zmehčišča, največ, in pretrgališča po Fraassu, največ (c)</b>	°C °C/a/sis	EN 1427 EN 12593	10 -5	11 -5	11 -7	11 -8	11 -10	11 -12	12 -12	12 -15	12 -16	CZ, IT,	
<b>3- zvišanje zmehčišča, največ, in indeks penetracije (c), najmanj največ</b>	°C	EN 1427 dodatek B K temu standardu standardu	10 -1,5 +0,7	11 -1,5 +0,7	11 -1,5 +0,7	11 -1,5 +0,7	11 -1,5 +0,7	12 -1,5 +0,7	12 -1,5 +0,7	12 -1,5 +0,7	12 -1,5 +0,7	BE, ES, NL, CH, GR, SI	
(a) Glej 4.1.2.2. (b) Glej 4.1.2.3. (c) Originalnega bitumna, tj. pred otrjevanjem.	(d) Kode, ki označujejo države, so podane v dodatku D. (e) Glej dodatek ZB.												

Slovenska izdaja

## **Bitumen in bitumenska veziva – Specifikacije za cestogradbene bitumne**

## Bitumen and bituminous binders – Specifications for paving grade bitumens

## Bitumes et liants bitumineux – Specifications des bitumes routiers

## Bitumen und bitumenthaltige Bindemittel – Anforderungen an Straßenbaubitumen

Ta evropski standard je CEN sprejel 19. septembra 1999.

Članice CEN morajo izpolnjevati notranje predpise CEN/CENELEC s katerimi je predpisano, da mora biti ta standard brez kakršnih koli sprememb sprejet kot nacionalni standard. Seznam najnovejših izdaj teh nacionalnih standardov in njihovi bibliografski podatki so na voljo pri centralnem sekretariatu ali članicah CEN.

Ta evropski standard obstaja v treh izvirnih izdajah (angleški, francoski, nemški). Izdaje v drugih jezikih, ki jih članice CEN naredita, so lastno odgovornost prevedejo in izdajo ter prijavijo pri centralnem sekretariatu, veljajo kot uradne izdaje.[SIST EN 12591-15-46\\_45\\_86](http://cen-standard.org/sites/default/files/12591-15-46_45_86.pdf)

Članice CEN so nacionalne ustanove za standardizacijo Avstrije, Belgije, Češke republike, Danske, Finske, Francije, Nemčije, Grčije, Islandije, Irske, Italije, Luksemburga, Nizozemske, Norveške, Portugalske, Španije, Švedske, Švice in Združenega kraljestva.

CEN

Evropski komite za standardizacijo  
European Committee for Standardization  
Comité Européen de Normalisation  
Europäisches Komitee für Normung

Centralni sekretariat: Rue de Stassart 36, B-1050 Bruselj

VSEBINA	Stran
Predgovor .....	3
1 Obseg in področja uporabe .....	4
2 Zveze s standardi .....	4
3 Vzorčenje.....	5
4 Lastnosti in metode preskusov.....	5
4.1 Cestogradbeni bitumen s penetracijo od 20 x 0,1 mm do 330 x 0,1 mm.....	5
4.2 Cestogradbeni bitumen s penetracijo od 250 x 0,1 mm do 900 x 0,1 mm.....	6
4.3 Posebni nacionalni pogoji za cestogradbene bitumne s penetracijo od 250 x 0,1 mm do 330 x 0,1 mm .....	6
4.4 Cestogradbeni bitumni, označeni in določeni s kinematično viskoznostjo pri 60 °C .....	6
4.5 Gostota za vse cestogradbene bitumne.....	7
4.6 Stopnja natančnosti.....	7
Dodatek A (normativni): Posebni nacionalni pogoji .....	11
Dodatek B (normativni): Izračun indeksa penetracije .....	14
Dodatek C (informativni): Dodatne informacije o izbiri tipa bitumnov in usmeritve za prihodnost.....	16
Dodatek D (informativni): Kode za predstavljanje imen držav .....	17
Dodatek ZB (informativni): A-deviacije .....	18
Bibliografija .....	19

**Get STANDARD PREVIEW  
(standards.iteh.ai)**

[SIST EN 12591:2004](#)  
[https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-  
279b53306fca/sist-en-12591-2004](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-279b53306fca/sist-en-12591-2004)

## PREDGOVOR

Ta evropski standard je pripravil tehnični odbor CEN/TC 19 Naftni proizvodi, maziva in sorodni proizvodi, katerega sekretariat sodi pod NNI.

Ta evropski standard dobi status nacionalnega standarda z objavo istovetnega besedila ali z razglasitvijo najpozneje do maja 2000. Nacionalni standardi, ki so z njim v nasprotju, morajo biti razveljavljeni najpozneje do maja 2000.

Po notranjih predpisih CEN/CENELEC so ta evropski standard dolžne sprejeti nacionalne organizacije za standarde naslednjih držav: Avstrije, Belgije, Češke republike, Danske, Finske, Francije, Nemčije, Grčije, Islandije, Irske, Italije, Luksemburga, Nizozemske, Norveške, Portugalske, Španije, Švedske, Švice in Združenega kraljestva.

V tem standardu sta dodatka A in B normativna, dodatka C in D pa informativna.

A-deviacija je navedena v dodatku ZB.

## iTeh STANDARD PREVIEW (standards.iteh.ai)

[SIST EN 12591:2004](#)

<https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-279b53306fca/sist-en-12591-2004>

## 1 Obseg in področje uporabe

Ta evropski standard določa lastnosti in ustrezne metode preskusov za cestogradbene bitumne, ki so primerni za gradnjo in vzdrževanje cest in pridobljeni v rafineriji iz srove nafte.

Cestogradbeni bitumni so po tem evropskem standardu razdeljeni v tri skupine:

- (a) skupina, označena glede na vrednost penetracije pri 25 °C od 20 x 0,1 mm do 330 x 0,1 mm, določena s penetracijo pri 25 °C in zmehčičem (razpredelnica 1);
- (b) skupina, označena glede na vrednost penetracije pri 25 °C od 250 x 0,1 mm do 900 x 0,1 mm, določena s penetracijo pri 15 °C in dinamično viskoznostjo pri 60 °C (razpredelnica 2);
- (c) skupina, označena in določena s kinematično viskoznostjo pri 60 °C za mehke bitumne (razpredelnica 3).

OPOMBA: Izraz "% (m/m)" v tem evropskem standardu označuje masni delež.

## 2 Zveze s standardi

Ta evropski standard vključuje datirano ali nedatirano sklicevanje na določila iz drugih publikacij. To sklicevanje je navedeno na ustreznih mestih v besedilu, publikacije pa so naštete v nadaljevanju. Pri datiranem sklicevanju se bodo poznejša dopolnila ali popravki katerekoli publikacije upoštevali v tem evropskem standardu le, če bodo vanj vključeni z dopolnilom ali popravkom. Pri nedatiranem sklicevanju se upošteva zadnja izdaja ustrezne publikacije.

EN 58	Vzorčenje bitumenskih veziv	ITCH STANDARD PREVIEW (standards.itch.ai)
EN 1426	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje penetracije igle	
EN 1427	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje zmehčiča - Metoda prstana in kroglice	<a href="#">SIST EN 12591:2004</a>
EN 12592	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje topnosti	<a href="https://standards.itch.ai/standard/sist-en-12591-2004-279b53306fca/sist-en-12591-2004">https://standards.itch.ai/standard/sist-en-12591-2004-279b53306fca/sist-en-12591-2004</a>
EN 12593	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje pretrgališča po Fraassu	
EN 12594	Bitumen in bitumenska veziva - Priprava preskusnih vzorcev	
EN 12595	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje kinematične viskoznosti	
EN 12596	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje dinamične viskoznosti z metodo kapilare z vakuumom	
EN 12606-1	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje parafinov - 1. del: Metoda destilacije	
EN 12606-2	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje parafinov - 2. del: Metoda ekstrakcije	
EN 12607-1	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje odpornosti proti otrjevanju pod vplivom topote in zraka - 1. del: Metoda RTFOT	
EN 12607-2	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje odpornosti proti otrjevanju pod vplivom topote in zraka - 2. del: Metoda TFOT	
EN 12607-3	Bitumen in bitumenska veziva - Določevanje odpornosti proti otrjevanju pod vplivom topote in zraka - 3. del: Metoda RFT	
EN 22592	Naftni proizvodi - Določevanje plamenišča in vžigne temperature - Metoda z odprto posodo po Clevelandu (ISO 2592:1973)	

- EN 22719 Naftni proizvodi in maziva - Določanje plamenišča - Metoda z zaprto posodo po Pensky-Martensu (ISO 2719:1988)
- EN ISO 3838 Surova nafta in tekoči ali trdni naftni proizvodi - Določanje gostote ali relativne gostote - Metoda s piknometrom s kapilarnim zamaškom in metoda z graduiranim bikapilarnim piknometrom (ISO 3838:1983)
- EN ISO 4259 Naftni proizvodi - Določanje in uporaba stopenj natančnosti pri preskusnih metodah (ISO 4259:1992 in popravek 1:1993)

### 3 Vzorčenje

Odvzem povprečnih vzorcev se izvaja po postopkih, opisanih v standardu EN 58. Vse dodatne nacionalne zahteve za vzorčenje morajo biti natančno določene in/ali navedene v nacionalnem dodatku k temu standardu.

Preskusni vzorci morajo biti odvzeti iz povprečnih vzorcev in pripravljeni za preskuse, kot je opisano v EN 12594.

### 4 Lastnosti in metode preskusov

#### 4.1 Cestogradbeni bitumen s penetracijo od 20 x 0,1 mm do 330 x 0,1 mm

OPOMBA: Specifikacije so razdeljene v dva dela:

1. Lastnosti in metode preskusov,
2. Posebni nacionalni pogoji in pripadajoče metode preskusov.

**PREVIEW**  
**(standards.iteh.ai)**

##### 4.1.1 Lastnosti

###### 4.1.1.1 Splošno

SIST EN 12591:2004

Lastnosti in pripadajoče preskusne metode so podane v razpredelnici 4.1.1.1. Cestogradbeni bitumni, preskušeni po metodah iz razpredelnice 1, morajo ustreznati navedenim mejinim vrednostim iz te razpredelnice.

Za posebno vrednotenje dveh od navedenih lastnosti, podanih v razpredelnici, glej tč. 4.1.1.2 in 4.1.1.3.

###### 4.1.1.2 Odpornost proti otrjevanju

Metodi RTFOT (rotirajoči tankoplastni film v termostatu) (EN 12607-1) in RFT (rotirajoča bučka) (EN 12607-3) sta enakovredni. Za referenčna določevanja se uporabi metoda RTFOT.

###### 4.1.1.3 Plamenišče

Plamenišče se določa po metodi z odprtou posodo po Clevelandu (EN 22592).

OPOMBA: Metoda v zaprti posodi po Pensky-Martensu (EN 22719) se lahko uporabi za preiskave možnih onesnaženj, vendar je treba upoštevati, da običajno daje nižje rezultate.

#### 4.1.2 Posebni nacionalni pogoji

##### 4.1.2.1 Splošno

Posebni nacionalni pogoji so navedeni v dodatku A, točka A.1. Vsaka država določi svoje posebne lastnosti. Vse lastnosti, ki jih določi država, so v tisti državi obvezne.

Lastnosti, navedene v razpredelnici A.1, in pripadajoče preskusne metode so prilagojene različnim klimatskim pogojem, stanju prometa in drugim posebnostim v različnih delih Evrope.

Za posebno vrednotenje dveh od navedenih lastnosti, podanih v razpredelnici A.1, glej tč. 4.1.2.2 in 4.1.2.3.

#### **4.1.2.2 Vsebnost parafinov**

Obe preskusni metodi (EN 12606-1 in EN 12606-2) z ustreznima mejnima vrednostma sta enakovredni, kot je podano v razpredelnici A.1, in dobavitelj je dolžan na posebno zahtevo določati vrednosti v skladu z eno od alternativnih metod po svoji izbiri, kjer je ta lastnost zahtevana.

#### **4.1.2.3 Odpornost proti otrjevanju: zvišanje zmehčišča**

Možni so trije načini določevanja. Vsaka država naj določi samo en način določevanja, odvisno od njenih klimatskih pogojev, da se izogne nastajanju kolesnic in razpok v asfaltu.

Izbiri 2 in 3 sta namenjeni državam z zelo vročo klimo, da se določijo lastnosti, ki bodo preprečevale nastajanje kolesnic v asfaltu.

### **4.2 Cestogradbeni bitumen s penetracijo od 250 x 0,1 mm do 900 x 0,1 mm**

OPOMBA: Specifikacije so razdeljene v dva dela:

1. Lastnosti in preskusne metode,
2. Posebni nacionalni pogoji in pripadajoče preskusne metode.

#### **4.2.1 Lastnosti**

##### **4.2.1.1 Splošno**

Lastnosti in pripadajoče preskusne metode so podane v razpredelnici 2. Cestogradbeni bitumni, preskušeni po metodah iz razpredelnice 2, morajo ustrezati navedenim mejnim vrednostim iz te razpredelnice.

##### **4.2.1.2 Odpornost proti otrjevanju**

Metodi RTFOT (rotirajoči tankoplastni film v termostatu) (EN 12607-1) in RFT (rotirajoča bučka) (EN 12607-3) sta enakovredni. Za referenčna določevanja se uporabi metoda RTFOT.

279b53306fca/sist-en-12591-2004

##### **4.2.2 Posebni nacionalni pogoji**

Posebni nacionalni pogoji so navedeni v dodatku A, točka A.1. Vsaka država določi svoje posebne lastnosti. Vse lastnosti, ki jih določi država, so v tisti državi obvezne.

Lastnosti, navedene v razpredelnici A.2, so prilagojene različnim klimatskim pogojem v različnih delih Evrope.

Cestogradbeni bitumni, preskušeni po metodah iz razpredelnice A.2, morajo ustrezati navedenim mejnim vrednostim iz te razpredelnice.

### **4.3 Posebni nacionalni pogoji za cestogradbene bitumne s penetracijo od 250 x 0,1 mm do 330 x 0,1 mm**

Lastnosti za ta tip bitumnov so določene pri obeh skupinah, tj. pri skupini bitumnov s penetracijo od 20 do 330 in od 250 do 900, v točkah 4.1 in 4.2.

Vsaka država članica določi v dodatku A, ali se tip bitumna določa po točki 4.1 ali 4.2.

### **4.4 Cestogradbeni bitumni, označeni in določeni s kinematično viskoznostjo pri 60 °C**

Lastnosti in pripadajoče preskusne metode so podane v razpredelnici 3. Cestogradbeni bitumni, preskušeni po metodah iz razpredelnice 3, morajo ustrezati navedenim mejnim vrednostim iz te razpredelnice.

#### **4.5 Gostota za vse cestogradbene bitumne**

Vrednost za gostoto ni predpisana, vendar se določa, kadar je to potrebno, po metodi, določeni v EN ISO 3838.

#### **4.6 Stopnja natančnosti**

**4.6.1** Vse preskusne metode, navedene v tem standardu, vsebujejo izračun natančnosti. Ob sporu se uporabijo postopki, opisani v standardu EN ISO 4259 za izračun odstopanja in interpretacijo rezultatov na podlagi natančnosti preskusne metode.

**4.6.2** Preskusne metode, navedene v tem standardu, so tiste, ki se uporabijo ob sporu, razen tistih, ki so navedene v 4.1.1.2.

**iTeh STANDARD PREVIEW  
(standards.iteh.ai)**

[SIST EN 12591:2004](#)

[https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-  
279b53306fca/sist-en-12591-2004](https://standards.iteh.ai/catalog/standards/sist/e1892d55-4e64-451c-86f9-279b53306fca/sist-en-12591-2004)